

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-së
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-070/13

Priština, 28. maj 2015. godine

U postupku:

M P

N R 226

85... S

C G

U ime

pokojne **S I** ili **njenih zakonskih naslednika**

Žalilac

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova, u sastavu Sylejman Nuredini, predsedavajući sudija, Willem Brouwer i Rolandus Bruin, sudije, u žalbi na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova (u daljem tekstu: KIZK) KPCC/D/A/156/2012 od dana 06. juna 2012. godine (spisi predmeta upisani u KAI pod brojevima KPA17663, KPA28987 i KPA28988), u daljem tekstu: odluka KZIK, nakon zasedanja održanog dana 28. maja 2015. godine, donosi sledeće

PRESUDA:

- 1. Odbijaju se kao neosnovane žalbe M P na odluku KIZK KPCC/D/A/156/2012, od dana 06. juna 2012. godine.**
- 2. Potvrđuje se odluka KIZK KPCC/D/A/156/2012, od dana 06. juna 2012. godine, u delu koji se odnosi na imovinske zahteve upisane pod brojevima KPA17663, KPA28987 i KPA28988.**

Proceduralni i činjenični siže:

1. Dana 08. decembra 2006. godine, M P, rođen 20. septembra 1956. godine, (u daljem tekstu: navodni zastupnik) podneo je imovinski zahtev u Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI), kojim je potraživao ponovni posed parcela pod brojevima 498/1 i 498/2, u površini od 1.57.41 ha i 1.06.87 ha (obe u daljem tekstu: imovina u zahtevu), koje se nalaze u Katastarskoj zoni Goraždevac, Grabovac, Opština Peć. On u obrascu za prijem imovinskog zahteva izjavio da je njegov otac, M P, bio nosilac imovinskog prava. KAI je upisala imovinski zahtev pod brojem KPA17663.

2. Navodni zastupnik je u prilogu podnosiocu zahtev *inter alia* dostavio KAI:
 - Kopija katastarskog plana za katastarsku opštinu Goraždevac, Peć, od dana 26. aprila 1972. godine (u daljem tekstu: kopija plana); na osnovu ove kopije plana korisnik, vlasnik ili plodouživatelj imovine u zahtevu je bila S I rođena P;
 - Dokumentat pod nazivom „Punomoćje“ koje datira 28. april 1972. godine (u daljem tekstu: Punomoćje) koje *inter alia* glasi:

Ovim ovlašćujem moga bratanca P M, iz Peći, da može u moje ime i za moj račun sačiniti ugovor o deobi raskinuću kućne zajednice sa mojim bratom P M (...) po kom imovina iz (...) Goraždevca (...) katastarska parcela br: (...) 498/1 i 498/2 (...) Moj punomoćnik P M (...) može u moje ime zaključiti ugovor o deobi i preneti svu imovinu na mog brata M, a može ovu činjenicu potvrditi i u sporu ili vanparničnoj deobi (...) Vlastodavac: S Ikonija, rođena P, iz B.
 - Izvod iz matične knjige umrlih od dana 23. oktobra 2007. godine; na osnovu ovog izvoda I S rođena P, preminula je dana 10. marta 1972. godine.

3. Na osnovu KAI izveštaja o verifikaciji od dana 01. februara 2007. godine, nakon provere u Odeljenju za katastar nađena je kopija katastarskog plana te je KAI spisu predmeta dodala *ex officio* kopiju posedovnog lista br. 128, od dana 30. januara 2007. godine, za Katastarsku zonu Goraždevac, Opština Peć. Na osnovu ovog posedovnog lista *inter alia* parcele pod brojevima 498/1 i 498/2, upisane su na ime Sh I (P).

4. Kada Izvršnog sekretarijata KAI suočio navodnog zastupnika činjenicom da njegov otac nije naveden u kopiji plana i posedovnom listu kao nosilac imovinskog prava već je to bila Ikonija Stepčić, navodni zastupnik je odgovorio da je I S bila njegova tetka. On je dana 14. septembra

2007. godine, podneo dva nova zahteva u KAI, kojima je potraživao ponovni posed imovine u zahtevu, gde je izjavio da je njegova tetka I S nosilac imovinskog prava te i da je ista preminula u 1972. godini. KAI je upisala novi zahtev koji se odnosio na parcelu 498/1 pod brojem KPA28987 dok je drugi novi zahtev koji se odnosio na parcelu 498/2 upisala pod brojem KPA28988.

5. Navodni zastupnik je u prilogu novim zahtevima *inter alia* dostavio KAI:

- Kopiju plana;
- Punomoćje;
- Izvod iz matične knjige umrlih od dana 23. oktobra 2007. godine; na osnovu ovog izvoda iz matične knjige umrlih I S rođena Pć, preminula je 10. marta 1972. godine.

6. Navodni zastupnik je tokom postupka pred KAI izjavio da je njegova tetka preminula 10. maja 1972. a ne 10. marta 1972. godine kao što je navedeno u izvodu iz matične knjige rođenih.

7. Nijedna druga strana nije učestvovala u postupku pred KIZK.

8. KIZK je odlučila da odbije imovinske zahteve KPA17663, KPA28987 i KPA28988. KIZK je u paragrafima 12, 201 i 202 Grupne odluke, koji se na osnovu individualne odluke odnose na imovinske zahteve, dala svoje obrazloženje. U relevantnim delovima obrazloženja KIZK je izjavila da je navodni zastupnik podneo zahteve u svojstvu člana domaćinstva navodnog nosioca imovinskog prava, naime njegovog oca te je navodni zastupnik prosledio Punomoćje njegove tetke. KIZK je obrazložila da Punomoćje nije verifikovano kao originalno. Na osnovu izvoda iz matične knjige umrlih, tetka je preminula u martu mesecu 1972. godine te nije mogla da da punomoćje u aprilu mesecu 1972. godine. KAI takođe primećuje da je imovina u zahtevu upisana na ime njegove tetke na ne na ime njegovog oca, kao navodnog nosioca imovinskog prava.

9. Dana 15. marta 2013. godine, odluka KIZK je uručena navodnom zastupniku.

10. Navodni zastupnik je uložio žalbu na odluku KIZK dana 11. Arpila 2013. Godine. Registrar Vrhovnog suda je upisao žalbe kao tri predmeta, svaki predmet se odnosi na odgovarajući imovinski zahtev pred KAI: GSK-KPA-A-07/2013 za KPA17663, GSK-KPA-A-071/2013 za KPA28987 i GSK-KPA-A-072/2013 za KPA28988.

11. Navodni zastupnik je *inter alia* priložio žalbi četiri „Punomoćja“. Na osnovu ovih punomoćja S M J, S S, S B i B N su dana 29. jula 2009. godine dali ovlašćenje žalioцу „*da raspolaže*“ imovinom njihove majke I S rođene P. Oni su mu dalje dali ovlašćenje da *‘pokloni, otuđi* imovinu u zahtevu *‘na neki treći način’* i *‘potpiše ugovor’* u njihovo ime *‘pred nadležnim sudom i potpiše dokumentaciju neophodnu za upis u zemljišne knjige’*.
12. Nijedna druga strana nije učestvovala u žalbenom postupku pred Vrhovnim sudom.
13. Rešenjem od dana 21. avgusta 2013. godine, Vrhovni sud je spojio ova tri predmeta jedinstvenom predmetu GSK-KPA-/A-70/13.
14. Dana 21. Avgusta 2013. Godine, Vrhovni sud je takođe doneo sudski nalog. Na osnovu ovog sudskog naloga traženo je sledeće od navodnog zastupnika:
 1. Da dostavi rešenje o nasleđu koje potvrđuje ko su pravni naslednici navodnog nosioca imovinskog prava I S, koja je preminula u 1972. godini (žalilac tvrdi da su S J, S S, S B i B N naslednici ali u spisu predmeta nema dokaza o tome, nije dostavljeno nikakvo rešenje o nasleđu koje dokazuje da su ove osobe naslednici nosioca imovinskog prava)
 2. Da objasni Sudu na koji način je gubitak imovine u zahtevu direktno povezan ili rezultira iz oružanog sukoba koji se dogodio između 27. februara 1998. godine i 20. juna 1999. godine (član 3.1 UNMIK Uredbe zamenjene Zakonom br. 03/L-079), uzimajući u obzir da je navodni nosilac imovinskog prava preminuo u 1972. godini i takođe uzimajući u obzir da ne postoje podaci o tome ko je koristio imovinu nakon njene smrti.
15. U odgovoru na sudski nalog, navodni zastupnik je u pisnu od dana 02. marta 2015. godine, izjavio da nije zasnovan ostavinski postupak nakon smrti njegove tetke I S. Prema tome, nije moguće da se pribavi rešenje o nasleđu. On se takođe odnosi na punomoćje koje su mu dala dece njegove tetke i priložio je izvod iz matične knjige rođenih ove dece kao dokaz zakonskih naslednika. On je dalje izjavio da su njegov otac, on i njegova porodica koristili imovinu u zahtevu do izbijanja sukoba.

Navodi stranaka:

16. Navodni zastupnik u žalbi navodi da nije istina da se imovinski zahtevi trebaju odbiti zbog nedostatka valjanog izvoda iz matične knjige umrlih njegove pokojne tetke I S. On je ponovio da je datum smrti njegove tetke netačan u izvodu iz matične knjige umrlih pošto je ona preminula 10. maja 1972. godine. On takođe izjavljuje da je ovlašćen da podnese imovinski zahtevu u ime nosioca imovinskog prava ili njenih zakonskih naslednika te i da poseduje punomoćja data od strane njegove tetke dana 28. aprila 1972. godine i njena deca kao zakonskih naslednika koji su mu dali ovlašćenje da raspolaže imovinom u zahtevu. On je predložio da se poništi odluka KIZK i predmet vrati KIZK na ponovno razmatranje.

Pravno obrazloženje:

Zasnovanost žalbe

17. Na osnovu izjavi navodnog zastupnika u žalbi, on ulaže ovu žalbu u svojstvu zastupnika (navodnog) nosioca imovinskog prava imovine u zahtevu. On je izjavio da je njegova tetka ili njena deca nosioci imovinskog prava. Prema tome, Vrhovni sud Vrhovni sud ne može odgovoriti na navode koje je isti priložio imovinskom zahtevu KPA17663.
18. U delu u kome on ulaže žalbu kao zastupnik njegove (pokojne) tetke ili njene dece Vrhovni Sud smatra da je on smatrao da se donese odluka po pitanju da li je on imao pravo da zastupa (navodnog) nosioca imovinskog prava i da podnese zahtev pred KIZK.
19. KIZK je negativno odgovorila na ovo pitanje. Prema tome, Vrhovni sud će sada odlučiti da je KIZK tačno odgovorila na ovo pitanje i daje sledeće obrazloženje.
20. U delu u kome navodni zastupnik još uvek izjavljuje da zastupa svoju tetku, ovaj navod se treba ostaviti sa strane. U smislu člana 12.2. UNMIK Uredbe 2006/50 o Rešavanju zahteva koji se odnose na privatnu nepokretnu imovinu, uključujući poljoprivrednu i komercijalnu imovinu zamenjenu Zakonom br. 03/L-079 (u daljem tekstu: Zakon UNMIK 2006/50), u relevantni delovi odredbi Zakona o parničnom postupku su u primeni u ovom postupku. Na osnovu člana 95. Zakona o parničnom postupku, ako lice premine, punomoćje koje je to lice dalo nema više dejstva. Dakle, i da Vrhovni sud veruje u navode da je navodnom zastupniku njegova tetka dala pravo zastupanja i da njeno punomoćje takođe uključuje podnošenje zahteva u KAI, ovo punomoćje nema više nikakvog dejstva. Prema tome, punomoćje ne može biti njegov osnov da zastupa (navodnog) nosioca imovinskog prava pred KIZK.

21. U delu u kome navodni zastupnik želi da zastupa decu njegove tetke, on takođe nije dostavi dovoljno dokaza. Početno, on nije dostavio bilo koji dokaz u vezi navoda da su njih četvoro ili bilo ko od njih nasledili imovinu u zahtevu. U odgovoru na sudski nalog, on takođe nije predstavio takav dokaz. Ali i da Vrhovni sud veruje ovom navodu – koji je potkrepljen izvodima iz matičnih knjiga rođenih – da su njih četvoro deca njegove tetke i da su nasledili imovinu u zahtevu, čak ni tada punomoćje ne bi bilo dovoljno da zastupa iste u postupku pred KIZK. Na osnovu teksta datih punomoćja, navodni zastupnik je jedino moga da ima na raspolaganje imovinu u zahtevu, da je proda, pokloni, ili otuđi ili potpiše ugovor povodom imovine u zahtevu i potpiše bilo koju potrebnu dokumentaciju za upis promene vlasništva u zemljine knjige. Na osnovu ovog teksta oni mu nisu dali ovlašćenje da ih zastupa u sličnim sudskim postupcima kao pred KIZK, jer je ovaj postupak u vezi potraživa svojinskog prava (navodnih) nosioca imovinskog prava.
22. Radi tačnosti, Vrhovni sud primećuje da navodni zastupnik takođe ne može da zastupa nosioca imovinskog prava kao član domaćinstva u smislu člana 1. i 5.2. UNMIK Administrativnog naređenja 2007/5 koji primenjuje UNMIK Uredbu 2006/50 o Rešavanju zahteva koji se odnose na privatnu nepokretnu imovinu, uključujući poljoprivrednu i komercijalnu imovnu zamenjen Zakonom br. 03/L-079 (u dalje tekstu: dodatak I Zakona UNMIK 2006/50). U smislu člana 5.2. Dodatka I Zakona UNMIK 2006/50, u slučaju kada fizičko lice nije u mogućnosti da podnese zahtev pred KIZK, zahtev može da podnese član porodice tog lica. Na osnovu člana 1. Dodatka I Zakona UNMIK 2006/50, član domaćinstva označava supružnika, decu i druga lica koja je nosilac imovinskog prava dužan da izdržava u skladu sa važećim zakonom, ili lica koja su obavezna da izdržavaju nosioca imovinskog prava u skladu sa važećim zakonom. Početno, upisani vlasnik imovine je njegova tetka koje je preminula još u 1972. godini. Nemoguće je to da je podnosilac zahteva obavezan da izdržava njegovu tetku ili ona njega. On takođe nije potkrepio, te i u spisu predmeta nema indikacija, da on i deca njegove tetke odgovaraju definiciji domaćinstva.

Zaključak:

23. Vrhovni sud zaključuje da je KIZK pravilno odlučila da M P nije dokazao da može da zastupa (navodnog) nosioca imovinskog prava u postupku pred KIZK. Kao posledica toga, u smislu člana 13.3. Zakona UNMIK 2006/50 Vrhovni sud odlučuje kao u izreci ove presude.

Pravni savet:

24. U smisli člana 13.6. Zakona UNMIK 2006/50, ova presuda je pravosnažna i primenljiva te se ne može napasti putem redovih ili vanrednih pravnih lekova.

Sylejman Nuredini, predsedavajući sudija

Willem Brouwer, EULEX sudija

Rolandus Bruin, EULEX sudija

Urs Nufer, EULEX zapisničar